

Fra Klubbens besøg hos Sankt Lukas Stiftelsen

torsdag, den 14. september 2017

Deltagerne i besøget blev modtaget af direktør Søren Bønløkke på parkeringspladsen ved hovedindgangen på Bernstorffsvej 20 i Hellerup.

Området er meget stort og indeholder mange bygninger. Vi besøgte derfor ikke hele stiftelsen, men kun visse dele.

I en nyere bygning vendt mod Tuborgvej er indrettet et fint lille museum med interiører med møbler, malerier, og andre genstande fra Stiftelsens historie. Museet ledes af Søster Kirsten Guttman, der fortalte om Stiftelsens udvikling og om de mange effekter, som var samlet i museets 2 stuer, bl.a. en kamfertræskiste fra gamle dage. Den duftede endnu af kamfer. Over alteret fra en tidligere kirkesal var et stort broderi, der viste Lukas med oxen. Hun viste også en fornem bibel, som lå på alteret, og som kun måtte håndteres med handsker. Bibelen stammer vistnok fra Dronning Alexandrine.

Medlemmer af kongehuset har siden 1934 haft protektorater ved Stiftelsen: Dronning Alexandrine, Kong Frederik IX, Dronning Ingrid og Dronning Margrethe. Søster Kirsten Guttman fortalte levende om især Dronning Alexandrines deltagelse i forskellige aktiviteter: Sammen med andre damer kom hun på stiftelsen og tilvirkede sammen med dem forskellige håndarbejder, som kom mindrebemidlede til gode.

Fra museet kom vi gennem ”Diakonissehuset”, hvor vi gik igennem dagligstuerne og besøgte kirken. I den store sal, hvor den ene endevæg var dækket af dyremalerier, gav Søren Bønløkke en beskrivelse af Stiftelsens udvikling og Stiftelsen i dag: ”Sankt Lukas Stiftelsen lige nu”. ”Hvad rører der sig og hvad er man optaget af”. De tilbud man har for tiden, kan opsummeres således: ”Lukashuset” – hospice for børn og unge, ”Dronning Alexandrines Hus” – hospice for voksne og udgående hospice team, ”Lundegård” – vuggestue og børnehave, ”Lindely” – plejeboliger for ældre, ”Rosenly” - specialkrise-center, rådgivningstjeneste, og huset på Smidstrup Strand – kursus- og retrætested.

Klub 60+

Pensionistforening for tidligere medarbejdere i Fødevarerministeriet (nu Miljø- og Fødevarerministeriet) og for nuværende 60+ medarbejdere

Diakonissehuset Sankt Lukas Stiftelsen beskriver på sin hjemmeside sine værdier – eller nogle af dem – således: At dele glæden i tider med solskin. At finde håbet i tider med sorg. At vejlede i tider med tvivl. Underoverskriften lyder: Her har vi tid, mod og ro til at gå langsomt gennem øjeblikket og derved opnå nærvær mellem mennesker og tryghed i livet – uanset livssituation. Sankt Lukas Stiftelsen er et anderledes sted, anderledes end verden udenfor, men Stiftelsen er også en del af den verden.

Det hele begyndte i 1886, hvor frk. Isabelle Brockenhuus-Løwenhielm i en lille lejlighed på Nørrebro gav fattige arbejderbørn undervisning i og løn for at sy, reparere og stoppe tøj. Allerede 2 år efter i 1888 disponeredes over flere lejligheder, og aktivitetsområdet omfattede udover børnearbejdsstuerne også fattigpleje i menigheden, oplæring af fattige kvinder i praktisk arbejde, et børnehjem samt en sykkreds af damer, der syede til de fattige.

I 1894-95 indrettedes en klinik til 13 patienter, og en sygeplejeskole kom til. 5 år efter havde klinikken udviklet sig til et lille hospital, og der etableredes et diakonissehus som samlingspunkt for de forskellige aktiviteter. Huset fik navn efter evangelisten og lægen Lukas. Huset lededes af Brockenhuus-Løwenhielm og en bestyrelse. Op gennem 1900-tallet indgik både forstanderinder og forstandere i ledelsen. Fra 2014 ledes Sankt Lukas Stiftelsen af en af bestyrelsen ansat direktør.

I 1917 købtes en grund – ”Lundegaard” – på 9 ½ tdr. land i Hellerup til opførelse af det nye Diakonissehuset Sankt Lukas Stiftelsen, men først i 1932 kunne huset og et hospital med plads til 150, senere 170, patienter indvies. Hospitalet, der havde udviklet sig af den lille klinik, blev godkendt uddannelsessted for sygeplejersker. Børnehjemmet ”Lundegaard” med plads til 40 børn kom til, lige som der blev opført et spædbørnehjem. Hospitalet moderniseres løbende gennem 60 år, indtil det i 1992 lukkedes, efter at Københavns Amt havde opsagt samarbejdet.

Diakoni er ”virksomhed udført på kristeligt grundlag i sygepleje, socialt og filantropisk arbejde”, og netop disse forhold kendetegner Stiftelsens aktiviteter, f. eks: Hospitalet, samarbejde med KFUK om støtte til prostituerede kvinder, bostedet ”Kastaniehuset” for unge piger med etnisk minoritetsbaggrund, bofællesskabet Rosely for voldsramte etniske minoritetskvinder og børn.

Klub 60+

Pensionistforening for tidligere medarbejdere i Fødevarerministeriet (nu Miljø- og Fødevarerministeriet) og for nuværende 60+ medarbejdere

Stiftelsen havde det største antal søstre i 1944 – nemlig 321 - hvoraf halvdelen arbejdede uden for Stiftelsen i menighedsplejer, på børne- og ældreplejehjem og som sygeplejersker.

Efter at hospitalet blev lukket i 1992, indrettedes i ”Dronning Alexandrines Hus” på Sankt Lukas Stiftelsen Danmarks første hospice. Hospicet blev banebrydende indenfor palliativ (smertelindrende) behandling og pleje af uhelbredeligt syge og døende. Hospicet har nu 24 sengepladser. Aktiviteterne følges op af informationsarbejde i relation til hospitaler m. v. I 1997 etableredes et udgående hospiceprojekt – støtte til pleje i eget hjem og på plejehjem - omfattende 45 patienter ad gangen. I 2014 oprettedes et børne- og ungehospice med plads til foreløbig 4 patienter med familier.

I ”Lindely” er der 47 plejeboliger og 18 aflastningsboliger. Huset drives i samarbejde med Gentofte Kommune. I daginstitutionen ”Lundegaard” er der plads til 37 vuggestuebørn og 42 børnehalebørn.

Endelig må nævnes Lukas Fællesskabet. Dette fællesskab består af 55 unge, seniorer, enlige, par og børnefamilier i alderen fra 1 til 92 år, der brænder for at være en del af dette fællesskab og tilslutter sig dets værdier. Lukas Fællesskabet er en unik landsby i storbyen – et nyt kristent leve- og bofællesskab.

På Sankt Lukas Stiftelsen er der ansat 220 årsværk (440 personer) og 100 frivillige. Stiftelsens aktivitetsområde kræver naturligvis finansiering. Den samlede årlige omsætning er ca. 150 mill. kr. Nogle aktiviteter forudsætter en i hvert fald delvis offentlig finansiering, f.eks. hospitalsvirksomheden. Da Københavns Amt opsagde samarbejdet omkring hospitalet, måtte man gøre noget andet indenfor Stiftelsens ”formål”. Det blev så hospicet. Til tider har der også været mulighed for at udleje nogle af bygningerne, som Stiftelsen ikke selv har kunnet finde anvendelse for, og skaffe indtægter på den måde. For tiden udlejes en række lokaler til humanitære og sundhedsmæssige institutioner og organisationer samt til privatpraktiserende læger og terapeuter. Altså stadig indenfor det overordnede ”formål”.

Klub 60+

Pensionistforening for tidligere medarbejdere i Fødevarerministeriet (nu Miljø- og Fødevarerministeriet) og for nuværende 60+ medarbejdere

Efter oplægget i den store sal spadserede deltagerne gennem den store og smukke have med lindealéer og store solitærtræer til Cafe Mødestedet til kaffe og kage. Her var der lejlighed til stille spørgsmål til Søren Bønløkke og Søster Kirsten Guttmann. Det er bemærkelsesværdigt, hvorledes Stiftelsen igennem tiderne har evnet at tilpasse sig de vilkår, som det omgivende samfund har frembudt for Stiftelsen, medens Stiftelsen stadig har fastholdt sine værdier.

Denne tilpasning har bl.a. omfattet opførelse af de oprindelige bygninger til de oprindelige formål, og senere – da tiderne skiftede – ombygning og indretning af bygningerne til nye tiders opgaver. Nogle funktioner i nogle af de ovenfor omtalte huse kan være flyttet til andre huse eller være ophørt. Det mest markante skifte er hospitalets nedlæggelse, der efterfølges af oprettelsen af det, som Sankt Lukas Stiftelsen nu måske er mest kendt for, nemlig hospicet. At man også har oprettet et børne- og ungehospice viser, at stiftelsen er meget opmærksom på skiftende tiders behov.

Deltagerne i besøget fik en god oplevelse ved at stifte bekendtskab med en institution, som mange har hørt om, men færre har vidst noget nærmere om. Vi fik set, hvor store arealer Stiftelsen råder over og vi har gået i de udstrakte haveanlæg og fået fortalt, hvad der sker på dette sted. Vi havde en god og anderledes oplevelse ved dette besøg.

